HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

15 aprilie 2021 *

„Trimitere preliminară – Protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare – Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 – Articolul 49 alineatul (3) primul paragraf și alineatul (4) al doilea paragraf – Articolul 53 alineatul (2) primul paragraf – Modificarea caietului de sarcini al unui produs – Cornichons de la Forêt de la Sprée (Germania) «Spreewälder Gurken (IGP)» – Modificări care nu sunt minore – Procedură de opoziție – Declararea opoziției la cererea de modificare – Cale de atac împotriva deciziei de admitere a acestei cereri – Noțiunea de «interes legitim»”

În cauza C-53/20,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania), prin decizia din 19 decembrie 2019, primită de Curte la 3 februarie 2020, în procedura

Hengstenberg GmbH & Co. KG

împotriva

Spreewaldverein eV,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul M. Vilaras, președinte de cameră, domnii N. Piçarra, D. Šváby și S. Rodin (raportor) și doamna K. Jürimäe, judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Spreewaldverein eV, de D. Terheggen, Rechtsanwalt;

– pentru guvernul elen, de E. Leftheriotou, A. Vasilopoulou și M. Tassopoulou, în calitate de agenți;

– pentru guvernul francez, de A.-L. Desjonquères și C. Mosser, în calitate de agenți;

– pentru guvernul austriac, de A. Posch, J. Schmoll și C. Drexel, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: germana.

– pentru Comisia Europeană, de M. Konstantinidis, B. Hofstötter și I. Naglis, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 49 alineatul (3) primul paragraf și alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (JO 2012, L 343, p. 1) coroborat cu articolul 53 alineatul (2) primul paragraf din acesta.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Hengstenberg GmbH & Co. KG, pe de o parte, și Spreewaldverein eV, o asociație care grupează toți producătorii de castraveți „Spreewälder Gurken (IGP)” (castraveți din pădurea Spree, Germania), pentru care este înregistrată o indicație geografică protejată, pe de altă parte, în legătură cu o cerere de modificare a caietului de sarcini al acestui produs, depusă la Deutsches Patent- und Markenamt (Oficiul German pentru Brevete și Mărci, Germania) (denumit în continuare „DPMA”).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul (CEE) nr. 2081/92

3 Articolul 7 alineatul (3) din Regulamentul (CEE) nr. 2081/92 al Consiliului din 14 iulie 1992 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare (JO 1992, L 208, p. 1) prevedea:

„Orice persoană fizică sau juridică vizată în mod legitim se poate opune înregistrării propuse prin transmiterea unei declarații motivate corespunzător autorității competente a statului membru în care are reședința sau este stabilită. Autoritatea competentă adoptă măsurile necesare pentru a ține seama de aceste observații sau de această opoziție în termenele stabilite.” [traducere neoficială]

Regulamentul (CE) nr. 510/2006

4 Articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 510/2006 al Consiliului din 20 martie 2006 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare (JO 2006, L 93, p. 12, Ediție specială, 03/vol. 71, p. 114) avea următorul cuprins:

„Orice persoană fizică sau juridică legitim interesată, stabilită sau cu reședința într-un alt stat membru decât cel care a cerut înregistrarea sau într-o țară terță, poate, de asemenea, să facă opoziție cu privire la înregistrarea propusă printr-o declarație întemeiată corespunzător.

[…]”

Regulamentul nr. 1151/2012

5 Considerentele (17)-(20) și (39) ale Regulamentului nr. 1151/2012 enunță:

„(17) Domeniul de aplicare al denumirilor de origine și al indicațiilor geografice ar trebui limitat la produsele agricole sau alimentare ale căror caracteristici sunt legate intrinsec de originea geografică. Includerea în sistemul actual doar a anumitor tipuri de ciocolată ca produse de cofetărie este o anomalie care ar trebui corectată.

(18) Obiectivele specifice ale protejării denumirilor de origine și ale indicațiilor geografice asigură obținerea de către fermieri și producători a unui profit echitabil pentru calitățile și caracteristicile unui anumit produs sau ale metodei de producție a acestuia și furnizează informații clare privind produsele cu caracteristici specifice legate de originea geografică, permițând astfel consumatorilor să ia decizii mai informate legate de achiziție.

(19) Asigurarea respectării uniforme în întreaga Uniune [Europeană] a drepturilor de proprietate intelectuală aferente denumirilor protejate în Uniune reprezintă o prioritate care poate fi îndeplinită cu mai multă eficacitate la nivelul Uniunii.

(20) Un cadru la nivelul Uniunii care protejează denumirile de origine și indicațiile geografice prin asigurarea includerii acestora într-un registru facilitează dezvoltarea respectivelor instrumente, deoarece abordarea mai uniformă rezultată asigură o concurență loială între producătorii de produse marcate cu astfel de mențiuni și sporește credibilitatea produselor în ochii consumatorilor. Ar trebui să se ia măsuri pentru dezvoltarea denumirilor de origine și a indicațiilor geografice la nivelul Uniunii și pentru a se promova stabilirea unor mecanisme de protecție a acestora în țările terțe în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) sau prin acorduri bilaterale sau multilaterale, contribuindu-se astfel la recunoașterea calității produselor și a modelului de producție al acestora ca un factor ce aduce valoare adăugată.

[…]

(39) Pentru a nu se crea condiții de concurență neloială, toți producătorii, inclusiv cei dintr-o țară terță, ar trebui să poată utiliza o denumire înregistrată a unei specialități tradiționale garantate, cu condiția ca produsul în cauză să îndeplinească cerințele din caietul de sarcini corespunzător și ca producătorul să fie supravegheat prin intermediul unui sistem de controale. În ceea ce privește specialitățile tradiționale garantate produse în interiorul Uniunii, simbolul Uniunii ar trebui indicat pe etichetă și ar trebui să fie posibil să fie asociat cu mențiunea «specialitate tradițională garantată».”

6 Articolul 1 din acest regulament, intitulat „Scop”, prevede la alineatul (1):

„Prezentul regulament are scopul de a-i ajuta pe producătorii de produse agricole și alimentare în vederea informării cumpărătorilor și consumatorilor cu privire la caracteristicile și proprietățile de producție agricolă ale produselor agricole și alimentare respective, asigurând astfel:

(a) concurență loială pentru fermierii și producătorii de produse agricole și alimentare cu caracteristici și proprietăți care oferă valoare adăugată;

(b) punerea la dispoziția consumatorilor de informații corecte referitoare la aceste produse;

(c) respectarea drepturilor de proprietate intelectuală și

(d) integritatea pieței interne.

Măsurile prevăzute de prezentul regulament sunt destinate sprijinirii activităților agricole și de prelucrare, precum și a sistemelor agricole asociate produselor de înaltă calitate, contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor politicii de dezvoltare rurală."

7 Articolul 5 alineatul (2) din regulamentul menționat are următorul cuprins:

„În sensul prezentului regulament, «indicație geografică» este o denumire care identifică un produs:

(a) originar dintr-un anumit loc, regiune sau țară;

(b) în cazul căruia o anumită calitate, reputație sau o altă caracteristică poate fi atribuită în principal originii geografice a produsului și

(c) atunci când cel puțin una dintre etapele de producție se desfășoară în zona geografică delimitată."

8 Articolul 10 alineatul (1) din același regulament prevede:

„(1) O declarație de opoziție motivată, astfel cum este menționată la articolul 51 alineatul (2), este admisibilă numai atunci când este primită de Comisi[a] [Europeană] până la termenul limită prevăzut în respectivul alineat și dacă:

(a) arată nerespectarea condițiilor menționate la articolul 5 și la articolul 7 alineatul (1);

(b) arată că înregistrarea denumirii propuse ar fi contrară articolului 6 alineatul (2), (3) sau (4);

(c) arată că înregistrarea denumirii propuse ar periclita existența unei denumiri total sau parțial identice sau a unei mărci sau existența unor produse care s-au aflat legal pe piață timp de cel puțin cinci ani înainte de data publicării prevăzută la articolul 50 alineatul (2) litera (a) sau

(d) precizează elementele care permit să se concluzioneze că denumirea pentru care se solicită înregistrarea este o mențiune generică."

9 Articolul 49 din Regulamentul nr. 1151/2012, intitulat „Cererile de înregistrare a denumirilor", prevede la alineatele (2)-(4):

„(2) Atunci când cererea în temeiul sistemului prezentat la titlul II se referă la o zonă geografică dintr-un stat membru sau când cererea în temeiul sistemului prezentat la titlul III este pregătită de un grup stabilit într-un stat membru, aceasta trebuie adresată autorităților din statul membru respectiv.

Statul membru examinează cererea prin mijloace adecvate pentru a se asigura că este justificată și că îndeplinește condițiile sistemului respectiv.

(3) În cadrul controlului prevăzut la alineatul (2) al doilea paragraf din prezentul articol, statul membru inițiază o procedură națională de opoziție prin care asigură publicarea adecvată a cererii și stabilește o perioadă rezonabilă în care orice persoană fizică sau juridică având un interes legitim și care este stabilită sau își are reședința pe teritoriul său poate depune o opoziție față de cerere.

Statul membru evaluează admisibilitatea opozițiilor primite în cadrul sistemului prevăzut la titlul II din perspectiva criteriilor menționate la articolul 10 alineatul (1) sau admisibilitatea opozițiilor primite în cadrul sistemului prevăzut la titlul III din perspectiva criteriilor menționate la articolul 21 alineatul (1).

(4) Dacă consideră, după evaluarea opoziției primite, că sunt îndeplinite cerințele prezentului regulament, statul membru poate adopta o decizie favorabilă și transmite Comisiei un dosar de cerere. În acest caz, informează Comisia cu privire la opozițiile admisibile primite din partea persoanei fizice sau juridice care a comercializat produsele în cauză în mod legal prin utilizarea continuă a denumirilor în cauză pe o perioadă de cel puțin cinci ani înainte de data publicării menționată la alineatul (3).

Statul membru se asigură că decizia sa favorabilă este făcută publică și că orice persoană fizică sau juridică având un interes legitim are posibilitatea unei căi de atac.

[…]”

10 Articolul 51 din acest regulament, intitulat „Procedura de opoziție”, prevede la alineatul (1):

„Autoritățile dintr-un stat membru sau țară terță sau o persoană fizică sau juridică având un interes legitim și care este stabilită într-o țară terță pot prezenta Comisiei un act de opoziție în termen de trei luni de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Orice persoană fizică sau juridică având un interes legitim, stabilită sau cu reședința într-un stat membru diferit de cel în care a fost depusă cererea, poate prezenta un act de opoziție statului membru în care este stabilită, în termenul de prezentare a unui act de opoziție prevăzut la primul paragraf.

[…]”

11 Articolul 53 alineatele (1) și (2) din regulamentul menționat prevede:

„(1) Un grup care are un interes legitim poate solicita aprobarea unei modificări a caietului de sarcini.

Cererile trebuie să descrie și să motiveze modificările solicitate.

(2) Atunci când modificarea presupune una sau mai multe modificări care nu sunt minore ale caietului de sarcini, cererea de modificare trebuie să urmeze procedura prevăzută la articolele 49-52.

[…]

Pentru ca o modificare să fie considerată minoră în cazul sistemului de calitate descris la titlul II, aceasta nu trebuie:

[…]

(d) să afecteze zona geografică definită; […]

[…]”

Dreptul german

12 Modalitățile de participare a persoanelor care au un „interes legitim” la procedura de înregistrare a indicațiilor geografice protejate și la procedura aplicabilă cererilor de modificare neminoră a caietului de sarcini al produselor care beneficiază de astfel de indicații sunt prevăzute, în dreptul german, la articolul 130 alineatul (4) a doua teză și la articolul 133 a doua teză din Gesetz über den Schutz von

Marken und sonstigen Kennzeichen (Markengesetz) (Legea privind protecția mărcilor și a altor semne distinctive) din 25 octombrie 1994 (BGBl. 1994 I, p. 3082, denumită în continuare „MarkenG”) coroborate cu articolul 132 alineatul (1) din acesta.

13 Potrivit indicațiilor furnizate de instanța de trimitere, în temeiul articolului 130 alineatul (4) a doua teză din MarkenG, orice persoană care are un „interes legitim” și care este stabilită sau are reședința pe teritoriul german poate să își declare opoziția față de cererea de înregistrare a unei indicații geografice protejate la DPMA în termen de două luni de la publicarea acestei cereri.

14 În plus, potrivit acestor indicații, articolul 132 alineatul (1) din MarkenG, care face trimitere la articolul 53 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012, prevede că articolul 130 alineatul (4) a doua teză din MarkenG se aplică *mutatis mutandis* cererilor de modificare neminoră a caietului de sarcini al produselor care beneficiază de o indicație geografică protejată.

15 Instanța de trimitere explică, pe de altă parte, că, potrivit articolului 133 doua teză din MarkenG coroborat cu articolul 132 alineatul (1) din acesta, în cazul în care DPMA adoptă, în temeiul articolului 130 alineatul (5) prima teză din MarkenG coroborat cu articolul 132 alineatul (1) din acesta, o decizie prin care se declară că cererea de modificare a caietului de sarcini este conformă cu condițiile prevăzute de Regulamentul nr. 1151/2012 și cu dispozițiile adoptate în vederea executării acestui regulament, calea de atac formulată împotriva acestei decizii este deschisă oricărei persoane care și-a declarat opoziția față de această cerere în termenele prevăzute sau al cărei „interes legitim” este afectat de decizia menționată ca urmare a modificării publicate în conformitate cu articolul 130 alineatul (5) a patra teză din MarkenG.

Litigiul principal și întrebările preliminare

16 Denumirea „Spreewälder Gurken (IGP)” este înregistrată în Registrul denumirilor de origine protejate și al indicațiilor geografice protejate al Comisiei ca indicație geografică protejată pentru „fructe, legume și cereale”, neprelucrate sau prelucrate, de la 19 martie 1999.

17 La 18 februarie 2012, Spreewaldverein a depus o cerere de modificare a caietului de sarcini al produsului în cauză la DPMA, având ca obiect modificarea metodei de fabricație a acestor castraveți, în special prin utilizarea anumitor aditivi alimentari.

18 În urma publicării, la 22 august 2014, a acestei cereri de modificare, Hengstenberg a declarat, la 16 octombrie 2014, opoziția sa față de aceasta.

19 Prin decizia din 10 septembrie 2015, DPMA a decis că respectiva cerere de modificare a caietului de sarcini era conformă cu Regulamentul nr. 1151/2012.

20 Hengstenberg a introdus o cale de atac împotriva acestei decizii la Bundespatentgericht (Curtea Federală pentru Brevete, Germania), pe care acesta din urmă a respins-o pentru motivul că, pe de o parte, Hengstenberg nu justifica un „interes legitim”, în sensul articolului 133 doua teză din MarkenG coroborat cu articolul 132 alineatul (1) din acesta, și că, pe de altă parte, această cale de atac nu era, în orice caz, întemeiată. Cu toate acestea, Bundespatentgericht (Curtea Federală pentru Brevete) a autorizat formularea unui recurs împotriva deciziei sale în fața instanței de trimitere.

21 Bundespatentgericht (Curtea Federală pentru Brevete) a apreciat că trebuia să se distingă două situații, după cum opoziția este declarată împotriva unei cereri de înregistrare a unei indicații geografice protejate sau aceasta este declarată împotriva unei cereri de modificare a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o astfel de indicație, situație în care persoanele care nu sunt implantate în zona geografică vizată și care nu sunt autorizate să utilizeze denumirea protejată nu justifică, în opinia

sa, „interesul legitim” necesar. Nici faptul de a comercializa produse care fac obiectul unei indicații geografice protejate, nici situația generală a pieței și a concurenței nu ar putea constitui temeiul unui astfel de „interes legitim”.

22 Bundespatentgericht (Curtea Federală pentru Brevete) a concluzionat că singurele persoane care puteau fi afectate de o pretinsă devalorizare a unei indicații geografice protejate sau printr-o atingere adusă renumelui sau reputației produsului în cauză în urma unei modificări a caietului de sarcini al acestuia din urmă erau producătorii implantați în zona geografică de origine.

23 Sesizat în recurs împotriva hotărârii Bundespatentgericht (Curtea Federală pentru Brevete), Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania) arată, în temeiul legislației naționale care pune în aplicare Regulamentul nr. 1151/2012, că calea de atac împotriva unei decizii prin care se declară că cererea de modificare a caietului de sarcini este conformă cu condițiile prevăzute de acest regulament este deschisă oricărei persoane care și-a declarat opoziția față de această cerere de modificare în termenele prevăzute sau al cărei „interes legitim” este afectat de decizia de admitere a cererii menționate.

24 Instanța de trimitere consideră că noțiunea de „interes legitim”, care figurează la articolul 49 alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012 și care trebuie îndeplinită de orice persoană care formulează o cale de atac împotriva unei decizii de admitere a unei cereri de modificare neminoră a unui caiet de sarcini, nu este, la ora actuală, definită în dreptul Uniunii.

25 În plus, instanța de trimitere observă că revine instanțelor naționale sarcina de a se pronunța cu privire la legalitatea unei cereri de modificare a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o indicație geografică protejată în aceleași condiții de control precum cele rezervate oricărui act definitiv care, adoptat de aceeași autoritate națională, poate leza drepturile conferite terților de dreptul Uniunii.

26 În consecință, s-ar pune problema dacă, în procedura aplicabilă unei cereri de modificare neminoră a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o indicație geografică protejată, orice persoană fizică sau juridică afectată economic, în mod real sau potențial, fără a depăși însă orice probabilitate, poate justifica „interesul legitim” necesar pentru a declara o opoziție la o astfel de cerere sau pentru a introduce o cale de atac împotriva deciziei de admitere a acesteia, o definiție atât de largă putând fi contrară cerinței caracterului legitim al unui astfel de interes și nepermițând circumscrierea suficient de precisă a drepturilor corespunzătoare de opoziție și de formulare a unei căi de atac.

27 În acest context, instanța de trimitere ridică problema dacă noțiunea de „interes legitim” trebuie interpretată în sensul că un astfel de interes este justificat doar de operatorii care produc produse agricole sau alimentare comparabile celor pentru care este înregistrată o indicație geografică protejată. În plus, aceasta consideră că, pentru identificarea grupului de operatori care pot justifica un „interes legitim”, criteriul situației de concurență concretă ar putea fi aplicat.

28 Spre deosebire de Bundespatentgericht (Curtea Federală pentru Brevete), instanța de trimitere consideră că implantarea unui producător în zona geografică vizată nu trebuie privită ca fiind criteriul decisiv pentru ca o persoană să justifice un interes legitim de a declara o opoziție la o cerere de modificare neminoră a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o indicație geografică protejată, în măsura în care respectarea unui astfel de caiet de sarcini trebuie să poată fi impusă și de producători concurenți care nu sunt implantați în această zonă geografică atunci când această modificare neminoră prezintă riscul ca reputația sau calitatea produsului să nu mai fie legată de originea sa geografică cu încălcarea articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1151/2012.

29 În sfârșit, instanța de trimitere consideră că însuși modul de redactare a Regulamentului nr. 1151/2012 nu susține abordarea potrivit căreia noțiunea de „interes legitim” trebuie interpretată în mod diferit în cadrul procedurii de înregistrare a unei indicații geografice protejate și în cadrul procedurii aplicabile cererilor de modificare neminoră a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o astfel de indicație.

30 În aceste condiții, Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) În cadrul unei proceduri de modificare a caietului de sarcini care determină modificări care nu sunt minore, orice persoană fizică sau juridică afectată economic, în mod real sau potențial, fără să depășească însă orice probabilitate, poate justifica interesul legitim necesar pentru a formula o opoziție la cererea de modificare sau pentru a formula o cale de atac împotriva deciziei favorabile pronunțate cu privire la această cerere, în sensul articolului 53 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012 coroborat cu articolul 49 alineatul (3) primul paragraf și alineatul (4) al doilea paragraf din acesta?

2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare:

În cadrul unei proceduri de modificare a caietului de sarcini care determină modificări care nu sunt minore, noțiunea de interes legitim, în sensul articolului 53 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012 coroborat cu articolul 49 alineatul (3) primul paragraf și alineatul (4) al doilea paragraf din acesta, trebuie interpretată în sensul că prezintă un astfel de interes legitim (numai) operatorii care produc produse agricole sau alimentare comparabile celor pe care le produc operatorii în beneficiul cărora este înregistrată o indicație geografică protejată?

3) În cazul unui răspuns negativ la a doua întrebare:
   a) În ceea ce privește cerințele referitoare la interesul legitim, în sensul articolului 49 alineatul (3) primul paragraf și alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012, este necesar să se diferențieze între procedura de înregistrare prevăzută la articolele 49-52 din acest regulament, pe de o parte, și procedura de modificare a caietului de sarcini prevăzută la articolul 53 din regulamentul menționat, pe de altă parte?
   b) Din această cauză, în cadrul procedurii de modificare a caietului de sarcini care determină modificări care nu sunt minore, noțiunea de interes legitim, în sensul articolului 53 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012 coroborat cu articolul 49 alineatul (3) primul paragraf și alineatul (4) al doilea paragraf din acesta, trebuie interpretată în sensul că prezintă un astfel de interes legitim numai producătorii care produc sau care intenționează concret să producă în zona geografică respectivă produse care corespund caietului de sarcini, astfel încât producătorii care nu sunt implantați în această zonă geografică sunt excluși *a priori* de la posibilitatea invocării unui astfel de interes legitim?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

31 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă noțiunea de „interes legitim”, în sensul articolului 49 alineatul (3) primul paragraf și alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012 coroborat cu articolul 53 alineatul (2) primul paragraf din acesta, trebuie interpretată în sensul că, în cadrul procedurii aplicabile cererilor de modificare neminoră a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o indicație geografică protejată, orice persoană fizică sau juridică afectată din punct de vedere economic, în mod real sau potențial,

fără a depăși însă orice probabilitate, prin modificările solicitate, poate justifica „interesul legitim” necesar pentru a declara o opoziție la cererea de modificare formulată sau pentru a introduce o cale de atac împotriva deciziei de admitere a acestei cereri.

32 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că cererile de modificare neminoră a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o indicație geografică protejată precum cele în discuție în litigiul principal sunt, potrivit trimiterii efectuate la articolul 53 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012, supuse aceleiași proceduri ca cea aplicabilă înregistrării unei indicații geografice protejate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 ianuarie 2020, GAEC Jeanningros, C-785/18, EU:C:2020:46, punctul 29), astfel încât noțiunea de „interes legitim”, în sensul articolului 49 alineatul (3) primul paragraf și alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012 coroborat cu articolul 53 alineatul (2) primul paragraf din acesta, impune o interpretare identică, indiferent dacă procedura inițiată este o procedură de înregistrare a unei indicații geografice protejate sau este vorba despre o procedură privind o cerere de modificare neminoră a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o astfel de indicație.

33 În ceea ce privește interpretarea noțiunii de „interes legitim”, în sensul articolului 49 alineatul (3) primul paragraf și alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012 coroborat cu articolul 53 alineatul (2) primul paragraf din acesta, trebuie arătat că această noțiune nu este definită nici în aceste dispoziții, nici în vreo altă dispoziție din acest regulament.

34 În aceste condiții, este cert că, la interpretarea unei dispoziții din dreptul Uniunii, trebuie să se țină cont nu doar de termenii utilizați, ci și de contextul acesteia și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte, precum și de geneza reglementării în cauză.

35 În ceea ce privește, în primul rând, modul de redactare a articolului 49 alineatul (3) primul paragraf și alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012, precum și a articolului 53 alineatul (2) primul paragraf din acesta, din dispozițiile menționate reiese că poate exercita un drept de a formula opoziție și de a introduce o cale de atac „orice persoană fizică sau juridică având un interes legitim”.

36 Deși utilizarea termenilor „interes legitim” nu furnizează nicio indicație cu privire la criteriul care trebuie luat în considerare pentru determinarea cercului de persoane care pot exercita dreptul de a formula opoziție în cadrul procedurii naționale de opoziție la înregistrarea unei indicații geografice protejate sau la cererile de modificare neminoră a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o astfel de indicație, adăugarea termenilor „orice persoană fizică sau juridică” la dispozițiile menționate sugerează totuși că legiuitorul nu a intenționat să rețină o accepțiune restrânsă a acestui cerc. Cu toate acestea, reiese cu claritate din această formulare că acest „interes legitim” nu este rezervat numai operatorilor care produc produse agricole sau alimentare comparabile celor pe care le produc operatorii ale căror produse beneficiază de indicația geografică protejată vizată, nici numai acestor din urmă producători, cu excluderea tuturor celorlalți.

37 În al doilea rând, în ceea ce privește contextul, trebuie amintit că Regulamentul nr. 1151/2012 instituie un sistem de competențe partajate, în sensul că, în special, decizia de a înregistra o denumire ca indicație geografică protejată nu poate fi luată de Comisie decât dacă statul membru în cauză i-a prezentat o cerere în acest scop și că o astfel de cerere nu poate fi făcută decât dacă acest stat membru a verificat că era justificată. Acest sistem de competențe partajate se explică în special prin faptul că înregistrarea unei indicații geografice protejate presupune verificarea îndeplinirii unei serii de condiții, ceea ce necesită, într-o mare măsură, cunoașterea aprofundată a unor elemente specifice statului membru interesat, elemente pe care autoritățile competente ale acestui stat sunt cele mai în măsură să le verifice (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 ianuarie 2020, GAEC Jeanningros, C-785/18, EU:C:2020:46, punctul 24 și jurisprudența citată).

38 În plus, reiese din articolul 49 alineatul (3) și alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012 că revine statului membru sarcina de a analiza admisibilitatea declarației de opoziție în raport cu motivele prevăzute la articolul 10 alineatul (1) din acest regulament. În această privință, la litera (c) a acestei dispoziții, se prevede că o declarație de opoziție este admisibilă atunci când demonstrează că înregistrarea sau modificarea denumirii propuse ar periclita existența unei denumiri sau a unei mărci anterioare sau existența unor produse care s-au aflat legal pe piață timp de cel puțin cinci ani înainte de data prevăzută la articolul 50 alineatul (2) litera (a) din regulamentul menționat.

39 Prin urmare, din ceea ce precedă rezultă că, în măsura în care controlul cererii de înregistrare sau de modificare neminoră a unei indicații geografice protejate revine în principal statului membru în cauză, este necesar în special să se ofere în mare măsură posibilitatea persoanelor fizice sau juridice care pot să obțină un beneficiu sau, dimpotrivă, să sufere din punct de vedere economic în urma înregistrării sau a modificării neminore a caietului de sarcini al unui produs de a se opune acesteia pentru ca argumentele lor să poată fi examinate în cadrul procedurii naționale de opoziție.

40 În al treilea rând, această interpretare este confirmată de obiectivele urmărite de Regulamentul nr. 1151/2012.

41 Pe de o parte, reiese din articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1151/2012, interpretat în lumina considerentelor (17), (18) și (20) ale acestui regulament, că acesta urmărește să stabilească sisteme de calitate care contribuie la recunoașterea calității produselor și a modului de producție a acestora ca un factor ce aduce valoare adăugată.

42 Pe de altă parte, reiese din articolul 1 alineatul (1) din regulamentul menționat, interpretat în lumina considerentelor (20) și (39) ale acestuia, că același regulament urmărește de asemenea să prevină crearea unor condiții de concurență neloială.

43 În plus, dispozițiile Regulamentului nr. 1151/2012 au ca scop să împiedice utilizarea abuzivă a denumirilor de origine protejate și a indicațiilor geografice protejate, iar aceasta nu numai în interesul cumpărătorilor, ci și în interesul producătorilor, care au făcut eforturi pentru garantarea calităților așteptate ale produselor care poartă legal astfel de indicații (a se vedea prin analogie Hotărârea din 7 iunie 2018, Scotch Whisky Association, C-44/17, EU:C:2018:415, punctul 38 și jurisprudența citată).

44 Trebuie arătat de asemenea că considerentul (19) al acestui regulament enunță că respectarea uniformă în întreaga Uniune a drepturilor de proprietate intelectuală aferente denumirilor protejate în Uniune reprezintă o prioritate care poate fi îndeplinită cu mai multă eficacitate la nivelul Uniunii. Or, un astfel de obiectiv pledează de asemenea pentru o interpretare largă a noțiunii de „interes legitim”. O asemenea respectare uniformă presupune, astfel, ca controlul condițiilor de înregistrare a unei indicații geografice protejate sau al unei modificări neminore a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o astfel de protecție să fie efectuat în mod uniform de la un stat membru la altul, aspect care se opune unei concepții limitate a noțiunii de „interes legitim”. O astfel de concepție ar fi în contradicție cu posibilitatea oferită unei persoane stabilite într-un anumit stat membru de a formula o opoziție în fața Comisiei împotriva unei cereri de înregistrare sau de modificare neminoră referitoare la o indicație geografică ce aparține teritoriului unui alt stat membru.

45 Rezultă din cele ce precedă că interpretarea largă a noțiunii de „interes legitim” se dovedește a fi cea mai adecvată pentru urmărirea acestor obiective, întrucât garantează că un cerc larg de persoane poate încuraja, prin intermediul unei opoziții sau al unei căi de atac, respectarea calității ridicate și a modului de producție a unor produse specifice, împiedicând în același timp producătorii ale căror produse sunt acoperite de o denumire înregistrată să beneficieze de un avantaj concurențial prin reducerea normelor de calitate după înregistrarea unei modificări neminore a caietului de sarcini al produsului în cauză. Pe de altă parte, această interpretare este cea mai în măsură să permită autorității competente să fie lămurită pentru a stabili, în exercitarea misiunii sale prevăzute la articolul 49 alineatul (2) al doilea

paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012, dacă cererea de înregistrare sau de modificare neminoră îndeplinește condițiile impuse și să verifice dacă caracteristicile produselor sau ale produselor alimentare au o legătură inerentă cu un teritoriu.

46 În sfârșit, în măsura în care cererea de modificare neminoră a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o indicație geografică protejată poate, în conformitate cu articolul 53 alineatul (2) al treilea paragraf litera (d) din Regulamentul nr. 1151/2012, să se refere la perimetrul zonei geografice la care se referă indicația vizată, interpretarea potrivit căreia numai producătorii implantați în această zonă geografică pot justifica un „interes legitim” pentru a se opune acestei modificări ar priva producătorii implantați până atunci în afara zonei geografice respective, dar care refuză să fie supuși condițiilor din caietul de sarcini al produsului în cauză, de dreptul de a se opune unei modificări care ar influența în mod semnificativ metoda de fabricație a produselor lor.

47 În al patrulea rând, interpretarea menționată este susținută de geneza Regulamentului nr. 1151/2012.

48 În această privință, reiese din articolul 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2081/92, care a fost abrogat prin Regulamentul nr. 510/2006, el însuși abrogat prin Regulamentul nr. 1151/2012, că dreptul de opoziție în cadrul procedurii de înregistrare a unei indicații geografice protejate în fața autorităților naționale era conferit „oricărei persoane fizice sau juridice vizate în mod legitim”, noțiune care a fost interpretată de Curte în sensul că include existența unui interes economic legitim (Ordonanța din 26 octombrie 2000, Molkerei Großbraunshain și Bene Nahrungsmittel/Comisia, C-447/98 P, EU:C:2000:586, punctul 72).

49 Articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 510/2006 prevedea de asemenea că dreptul de a formula opoziție la înregistrarea unei indicații geografice protejate în cadrul procedurii de înregistrare în fața autorităților naționale era conferit „[o]ric[ărei] persoan[e] fizic[e] sau juridic[e] legitim interesat[e]”.

50 O astfel de noțiune figurează de asemenea la articolul 49 alineatul (3) primul paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012, care prevede că „statul membru inițiază o procedură națională de opoziție prin care asigură publicarea adecvată a cererii și stabilește o perioadă rezonabilă în care orice persoană fizică sau juridică având un interes legitim și care este stabilită sau își are reședința pe teritoriul său poate depune o opoziție față de cerere”.

51 Alegerea acestei noțiuni reflectă voința legiuitorului Uniunii de a permite unui cerc larg de persoane să își exercite dreptul de opoziție în cadrul procedurii naționale de opoziție la înregistrarea unei indicații geografice protejate sau al procedurii aplicabile cererilor de modificare neminoră a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o astfel de indicație.

52 În al cincilea și ultimul rând, trebuie subliniat că existența dreptului de a declara o opoziție la înregistrarea unei indicații geografice protejate sau la o modificare neminoră a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o astfel de indicație trebuie examinată de la caz la caz, în funcție de caracteristicile proprii fiecărei situații din speță. În plus, pentru a împiedica un abuz al dreptului menționat, o astfel de examinare trebuie să permită să se verifice în mod concret dacă „interesul legitim”, invocat de o persoană fizică sau juridică, nu este improbabil sau ipotetic.

53 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare adresată că articolul 49 alineatul (3) primul paragraf și alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012 coroborat cu articolul 53 alineatul (2) primul paragraf din acesta trebuie interpretat în sensul că, în cadrul procedurii aplicabile cererilor de modificare neminoră a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o indicație geografică protejată, orice persoană fizică sau juridică afectată din punct de vedere economic, în mod real sau potențial, fără a depăși însă orice probabilitate, prin modificările solicitate, poate justifica „interesul legitim” necesar pentru a declara o

opoziție la cererea de modificare formulată sau pentru a introduce o cale de atac împotriva deciziei de admitere a acestei cereri, din moment ce riscul de afectare a intereselor unei astfel de persoane nu este pur improbabil sau ipotetic, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere.

Cu privire la a doua și la a treia întrebare

54 Având în vedere răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se răspundă la a doua și la a treia întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

55 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

Articolul 49 alineatul (3) primul paragraf și alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare coroborat cu articolul 53 alineatul (2) primul paragraf din acesta trebuie interpretat în sensul că, în cadrul procedurii aplicabile cererilor de modificare neminoră a caietului de sarcini al unui produs care beneficiază de o indicație geografică protejată, orice persoană fizică sau juridică afectată din punct de vedere economic, în mod real sau potențial, fără a depăși totuși orice probabilitate, prin modificările solicitate, poate justifica „interesul legitim” necesar pentru a declara o opoziție la cererea de modificare formulată sau pentru a introduce o cale de atac împotriva deciziei de admitere a acestei cereri, din moment ce riscul de afectare a intereselor unei astfel de persoane nu este pur improbabil sau ipotetic, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere.

Semnături